

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/170/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720200146
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1720200146.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti o maloletú K. Š., narodená XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom: Ul. Moyzesova č. 2, Pezinok, dieťa rodičov, matky Z. Š., narodenej XX.XX.XXXX, bytom: P. E. X, Z. a otca O. Z., narodeného XX.XX.XXXX, bytom: D. XXX, X., o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok, č.k. 12P/12/2020-57, zo dňa 09.06.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Pezinok, č.k. 12P/12/2020-57, zo dňa 09.06.2020 potvrdzuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom č.k. 12P/12/2020-57 zo dňa 09.06.2020 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej K. Š., narodenej XX.XX.XXXX, z doterajšej sumy 170 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne, počnúc dňom 01.02.2020, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za obdobie od 01.02.2020 do 31.05.2020 vo výške 120 eur je povinný otec uhradiť jednorazovo do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Pezinok, č.k. 11P/157/2013-24 zo dňa 12.06.2014 v časti výživného na maloletú K.. Žiadnemu z účastníkov sa nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu matky, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného voči maloletej K. zo sumy 170 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne, počnúc dňom 01.02.2020. Návrh odôvodnila podstatnou zmenou pomerov na strane maloletej od poslednej úpravy výživného v roku 2014, nakoľko maloletá od septembra 2019 nastúpila do základnej školy a jej odôvodnené potreby sa značne zvýšili. Otec neprispieva na výživu maloletej, matka požiadala o náhradné výživné, s maloletou sa otec nestretáva, celú osobnú ako i finančnú starostlivosť zabezpečuje matka.

3. Kolíznym opatrovníkom návrh matky považoval za opodstatnený, odporučil zvýšiť výživné v zmysle návrhu matky.

4. Súd prvej inštancie právne posúdil vec s poukazom na ustanovenia § 26, § 63 ods. 2, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj Zákon o rodine) a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný a v plnom rozsahu mu vyhovel. Vychádzal zo zistenia, že naposledy bola upravovaná výška výživného rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 11P/157/2013-24 zo dňa 12.06.2014, v zmysle ktorého bola maloletá K. v rámci rodičovskej dohody

zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej v sume 170 eur. Súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že maloletá je v súčasnosti už žiačkou základnej školy, čím matke neúmerne vzrástli priemerné mesačné výdavky. Uviedol, že otec uhradza výživné iba v sume 50 eur a matka poberá náhradné výživné, pričom celú osobnú ako i finančnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka sama, za pomoci jej rodiny. K pomerom na strane matky uviedol, že matka je riadne zamestnaná ako učiteľka materskej školy a jej príjem dosahuje sumu 526,44 eur netto. Zohľadnil matkou vyčíslené a vydokladované priemerné mesačné výdavky na maloletú v sume cca 384 eur, ktorá suma je podľa názoru súdu prvej inštancie primeraná veku, zdravotnému stavu, školských a mimoškolských aktivít maloletej. K pomerom na strane otca súd prvej inštancie zistil, že naďalej nie je riadne zamestnaný, živí sa brigádnickou prácou, ako uviedol na pojednávaní, jeho príjem je cca 300 eur, je v konaní o vyhlásenie osobného bankrotu. Výživné zasielal nepravidelne a iba v sume 50 eur, narobil si dlhy v nebankových spoločnostiach a v súčasnosti jeho dlhy sú v sume cca 90.000 eur. Súd prvej inštancie postoj otca k jeho vyživovacej povinnosti vyhodnotil ako nezodpovedný, keď mal zato, že otec sa účelovo vyhýba práci napriek tomu, že nemá zdravotné problémy a vyštudoval strednú školu s maturitou. Návrhu matky vyhovel, výživné zvýšil o 30 eur na 200 eur mesačne a zároveň určil otcovi povinnosť uhradiť ročné výživné za obdobie od 01.02.2020 do 31.05.2020 celkovo v sume 120 eur jednorázovo.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol otec maloletej v zákonnej lehote odvolaním dôvodiac, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec sa domáha zamietnutia návrhu matky, alternatívne zrušenia prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Má za to, že napadnutý rozsudok nie je správny a zákonný. Namieta, že momentálne mu jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery objektívne neumožňujú plniť si zvýšenú vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Argumentuje, že aj keď vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom má prednosť pred ich inými výdavkami, nemôže dochádzať k likvidačnému znižovaniu životnej úrovne povinného rodiča na úkor vyživovanej osoby. Aby mohlo dôjsť k zmene výšky vyživovacej povinnosti, je nevyhnutné, aby sa zmena pomerov závažnejším spôsobom prejavila v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. V tejto súvislosti poukazuje na to, že k zmene pomerov došlo na jeho strane, keď uznesením Okresného súdu Bratislava I pod sp.zn. 80dK/53/2020 bol dňom 27.03.2020 na jeho majetok vyhlásený konkurz, pričom tento fakt mu neumožňuje platiť výživné vo zvýšenej miere a už vôbec nie v miere požadovanej matkou maloletého dieťaťa. Otec ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania je tiež zrejmé, že životná úroveň matky, u ktorej maloleté dieťa žije, je ďaleko vyššia ako otcova životná úroveň. Má za to, že súd prvej inštancie sa dôsledne neriadil ustanoveniami § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine. Namieta zároveň, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v súvislosti so skutočnosťou, že uznesením Okresného súdu Bratislava I pod sp.zn. 80dK/53/2020 bol na majetok otca vyhlásený konkurz, pričom konkurz sa považuje za vyhlásený dňom 27.03.2020, teda zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Pri správnom ustálení skutkových okolností danej veci mal súd prvej inštancie na základe už vykonaných dôkazov logicky dospieť k skutkovému záveru, že otec nie je podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v sume vyššej ako 170 eur mesačne, teda ani v sume 200 eur mesačne, ktorá vyplýva z výroku napadnutého rozhodnutia. Takéto výživné je neobjektívne vysoké a pre otca likvidačné.

6. Matka maloletej na odvolanie otca uviedla, že na podanom návrhu trvá a žiada, aby súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletej od 01.02.2020 mesačne sumou 200 eur.

7. Po oboznámení sa s vyjadrením matky otec opätovne zdôraznil, že jeho odvolanie proti napadnutému rozsudku nie je podané z dôvodu jeho neochoty prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne, ale právnymi vadami napadnutého rozsudku tak, ako sú tieto popísané v odvolaní proti napadnutému rozsudku. Odkazuje na dôvody ním podaného odvolania proti napadnutému rozsudku, na ktorých zotrval.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej aj CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok - ďalej aj CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez

nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CMP), bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s ohľadom na opatrovnícky charakter konania a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. V prejednávanej veci otec nesúhlasí so spôsobom, akým súd prvej inštancie vo vzťahu k úprave výšky výživného na jeho maloletú dcéru K., narodenú XX.XX.XXXX vyhodnotil jeho majetkové a zárobné pomery.

10. Základom rozhodovania vecí týkajúcich sa maloletých detí, je zásada sledovania najlepšieho záujmu dieťaťa v zmysle článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (publikovaný v Zbierke zákonov pod číslom oznámenia 104/1991). Zásada najlepšieho záujmu dieťaťa musí byť prispôbená a definovaná individuálne s ohľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa nachádza dieťa, ktorého sa súdne konanie týka, pričom pozornosť má byť venovaná jeho osobným pomerom, situácii a potrebám. V rámci individuálnych rozhodnutí musí byť najlepší záujem dieťaťa hodnotený a stanovený z pohľadu špecifických okolností konkrétneho dieťaťa a najlepší záujem dieťaťa môže byť aj v konflikte s oprávnenými záujmami ostatných osôb (rodičov). Je vždy nutné najlepší záujem dieťaťa vyvažovať s ostatnými oprávnenými záujmami, ale najlepší záujem dieťaťa má pri vyvažovaní vysokú prioritu. Záujem dieťaťa je potrebné však vždy posúdiť z objektívnych hľadísk, nie zo subjektívneho hodnotenia výhodnosti alebo naopak nevýhodnosti pozície toho ktorého z obidvoch rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí, podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 tohto zákonného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 tohto zákonného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, pričom vo veci nebolo zistené, že by otec nebol schopný o maloletú .

13. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. V prejednávanej veci sa súd prvej inštancie správne s ohľadom na ustanovenie § 26 Zákona o rodine zaoberal tým, či sa zmenili pomery medzi účastníkmi a či táto zmena odôvodňuje zvýšenie výživného na maloletú. Súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie a v rámci neho aj porovnanie pomerov na strane maloletej, ako aj na strane jej rodičov v čase od poslednej úpravy, s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci. Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. V súvislosti s ustanovením § 62 Zákona o rodine, podľa ktorého súd prvej inštancie právne posúdil zistený skutkový stav ohľadne určenia výšky výživného odvolací súd poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicke najslabšej skupine osôb v spoločnosti deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa t. j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napríklad bývanie. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia,

zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov.

15. Pri posudzovaní schopností a možností rodičov v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodné jeho skutočné zárobkové (majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery a schopnosti, dané subjektívne okrem iného jeho vekom, fyzickým a zdravotným stavom, nadaním, vzdelaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností, ale aj objektívne existenciou pracovných príležitostí primeraných uvažovaným vlastnostiam rodičov. Pritom je potrebné zohľadniť aj zjavne nevyužívané schopnosti povinného rodiča čo do možnosti dosahovania príjmov, z ktorých by bolo možné vyživovaciú povinnosť uspokojiť a rovnako je potrebné prihliadnuť aj k celkovému spôsobu života povinného rodiča.

16. V podmienkach danej veci je nepochybné, že od roku 2014, kedy sa o výživnom na maloletú naposledy rozhodovalo sa pomery medzi účastníkmi zmenili. Maloletá od tej doby už nastúpila na základnú školu, čím narástli nielen jej náklady spojené so štúdiom, ale aj ďalšie náklady spojené s jej narastajúcim vekom a potrebami v oblasti jej záujmov, ktoré sa v čase posledného rozhodovania o výživnom (maloletá mala 1,5 roka) nemohli ešte u nej prejavíť. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by u otca existovali objektívne dôvody, ktoré by mu bránili plniť si vyživovaciú povinnosť. Argument otca, že na jeho majetok bol vyhlásený konkurz, nie je pre rozhodnutie o výživnom pre maloleté dieťa právne významný, nakoľko kritériá posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov rodiča vyplývajú z ustanovení § 62 a § 75 Zákona o rodine. Skutočnosť vyhlásenia konkurzu na majetok otca nič nemení na trvaní a špecifickom charaktere vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že pohľadávka dieťaťa na výživné vrátane príslušenstva takejto pohľadávky je oddĺžením nedotknutá pohľadávka podľa § 166c ods. 1 písm. e/ zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení, pričom dôvodom pre zrušenie oddĺženia (konkurzu) môže byť i nepoctivý zámer (§ 166f citovaného zákona), ktorým je i neplnenie výživného pre dieťa bez vážneho dôvodu riadne a včas (§ 166g ods. 2 písm. j/ citovaného zákona). Vyhlásenie konkurzu na majetok povinného rodiča nemá žiaden vplyv na plnenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu a rozhodnutie konkurzného súdu o splnení podmienok pre vyhlásenie konkurzu (oddĺženia fyzickej osoby) nemôže byť dôkazom o objektívnej neschopnosti rodiča plniť si vyživovaciú povinnosť, keďže podmienky vyhlásenia konkurzu sú zásadne iné ako kritériá pre posudzovanie možností, schopností a majetkových pomerov rodiča vyplývajúce zo Zákona o rodine. K argumentácii otca, že nemá finančné prostriedky a preto nemôže platiť určené výživné, je potrebné uviesť, že žiaden zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať a nezakotvuje ani právo, respektíve povinnosť pracovať v odbore, v ktorom doteraz fyzická osoba prácu vykonávala, respektíve ktorý odbor v rámci prípravy na povolanie vyštudovala. Treba však zdôrazniť, že Zákon o rodine zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) a preto nemôže obstať argumentácia, že rodič nie je schopný plniť svoju vyživovaciú povinnosť v potrebnom rozsahu, pretože nemá dostatočný príjem, respektíve príjem sa mu znížil. Je povinnosťou otca rešpektovať vyživovaciú povinnosť, využívať všetky svoje schopnosti a možnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu predovšetkým na to, aby si mohol vyživovaciú povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsahu, a svoje výdavky a spôsob života usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Rodič je teda povinný svoj spôsob života usmerniť tak, aby už existujúce vyživovacie povinnosti a ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil. Tejto povinnosti sa nemôže zbaviť tým, že je nezamestnaný a nedosahuje príjem, hoci tu nie sú k tomu dané žiadne objektívne okolnosti. Výživné 200 eur mesačne, ktoré predstavuje výživné na jeden deň 6,66 eur, zohľadňuje základnú mieru potrieb maloletej, ktorá je vo veku intenzívneho fyzického rastu a duševného dospievania. Za situácie, kedy maloletá začala plniť školskú dochádzku, kedy žiadny z rodičov nemá ďalšiu vyživovaciú povinnosť a s ohľadom na vek maloletej, kedy matka z podstatnej časti nahrádza svoj finančný príspevok osobnou starostlivosťou odvolací súd konštatuje, že súdom prvej inštancie určené výživné (zmena výšky výživného) je v súlade so zásadami určenými v ustanoveniach § 62 a 75 ods. 1 Zákona o rodine a preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).